Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de annciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Hausenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 30. **Brașovŭ, Joi, 11 (23) Februarie** **1888.**

Brașovŭ, 10 Februarie 1888.

Dumineca trecută s'au deschisŭ cu pompa obicĭnuită Corpurile legiuitóre române în Bucurescĭ de către Majestatea Sa Regele. Mesagiulŭ de deschidere este de astă dată de-o scurțime surprinḑĕtóre. Par'că Domnitorulŭ a voitŭ sĕ ḑică representanțilorŭ țĕrii: vorba multă-i sĕrăciă: fapte așteptŭ dela d-vóstră, fapte pentru întărirea ordinei din întru și a consolidării puterii statului.

Și 'n adevĕrŭ, este timpulŭ supremŭ ca representanții națiunei sĕ se gândéscă seriosŭ de-a resolva marile probleme, ce le stau înainte. Aḑĭ nu mai merge cu frasele sunătóre, cu promisiunile ademenitóre, și cu asigurările teoretice de patriotismŭ, ci se cerŭ fapte, se cere muncă conscientiósă, se cere înainte de tóte ca toțĭ Românii de bună sémțŭ sĕ pună umĕrŭ la umĕrŭ spre a redica țéra la nivelulŭ de cultură și de progresŭ, la care trebue sĕ ajungă ca sĕ prospereze și sĕ pótă privì cu încredere în viitorŭ.

„Paza cea mai bună, siguranța cea mai puternică a fiecărei țĕrĭ, este unirea cetățenilorŭ ei,“ ḑice Mesagiulŭ regalŭ indicândŭ astfelŭ representanțilorŭ națiunii cărarea, pe care au sĕ pășéscă, ca sĕ se pótă dobêndi succese adevĕrate pentru țéră și fericirea ei.

Nicĭ că se va găsi vr'unulŭ, care sĕ nu recunóscă, că unirea e folositóre și mai pre susŭ de tóte necesară. Cum sĕ se facă ea însĕ? Pe ce cale sĕ se realiseze dorința esprimată în Mesagiu? Cine sĕ ia inițiativa pentru ca indispensabila unire sĕ se facă faptă, îmbrățișândŭ întréga viéță și desvoltare a statului, și sĕ nu rĕmână unŭ simplu idealŭ, de a căruia realisare patrioții de tóte colorile sĕ se intereseze numai în momente decisive și critice, când patria este în periculŭ?

Vorbindŭ de unire ne vinŭ în minte cuvintele cancelarului germanŭ, care a mărturisitŭ deunăḑĭ în discursulŭ sĕu că „este contrarŭ naturei germane de a ține unulŭ cu altulŭ“, dér a adausŭ, că tocmai din causa acésta e bine că uneltirile dușmanilorŭ îi constringŭ pe Germanĭ sĕ fiă unițĭ.

Totŭ cam așa putemŭ ḑice și noi, basațĭ pe esperiință, că nu e datŭ nicĭ Românului dela fire ca sĕ trăiéscă unulŭ cu altulŭ în armoniă, dér istoria ne arată cu tóte aceste fapte marĭ și gloriόse sĕvĕrșite în cea mai perfectă unire de către toțĭ Românii. Periculŭ comunŭ nu numai odată i-a făcutŭ sĕ-șĭ dea mâna și sĕ lupte umĕrŭ la umĕrŭ pentru salvarea neamului românescŭ.

Dér aceste lupte remas'ar-fi sterpe și fără de succesŭ, décă nu se găseau în sinulŭ națiunei bărbațĭ, carĭ sĕ scie lucra în armoniă și sĕ fiă unițĭ și în timpurĭ normale, pregătindŭ terĕmulŭ isbêndilorŭ viitóre.

Vechia pleiadă a acestorŭ bărbațĭ vrednicĭ însĕ, carĭ au profesatŭ în timpŭ de pace și de resboiu patriotismulŭ curatŭ desinteresatŭ, s'a răritŭ multŭ și décă e vorba sĕ dispară orĭ ce îngrijire în viitorulŭ țĕrii, e neapĕratŭ de lipsă ca golulŭ, ce se simte în acéstă privință, sĕ se împlinéscă cu puterĭ nouĕ vigurόse din tînera generațiune pĕtrunse de aceleașĭ sentimente nobile și românescĭ.

Mesagiulŭ Tronului are în vedere fără îndoiélă tocmai acéstă activitate patriotică desinteresată, când apeléză la representanții națiunei, carĭ în mare parte suntŭ elemente tinere, ca sĕ se însufle de sentimentulŭ de unire, „pentru ca noua legislatură sĕ fiă mănósă în róde și sĕ corĕspundă legitimelorŭ așteptărĭ ale Țĕrii.“

Insĕ ca sĕ se pótă ajunge acéstă țintă nu e destulŭ numai a ḑice, că în timpŭ de periculŭ toțĭ Românii vorŭ forma o singură falangă patriotică și apoi în contulŭ acestei polițe anticipate asupra patriotismului sĕ se pĕcătuéscă mereu și dintr'o parte și dintr'alta în contra lui, spre cea mai mare scădere a intereselorŭ generale de desvoltare morală, intelectuală și materială a țĕrii.

Décă este ca noua legislatură sĕ fiă mănósă în róde, terĕmul secŭ alŭ certelorŭ de partidă păgubitóre trebue părăsitŭ, și representanții națiunei fără deosebire trebue sĕ stabiléscă și sĕ recunóscă odotă o *basă comună principiară* a activitățiĭ lorŭ, care se unéscă tóte partidele orĭ de câte orĭ e vorba de unŭ interesŭ generalŭ alŭ țĕrii.

Atuncĭ, suntemŭ sigurĭ, că va fi cu putință a duce odată la împlinire spre mulțumirea generală și marile reforme indispensabile privitóre la justiță și la instrucțiunea publică, pe carĭ întréga țéră le aștéptă de multŭ cu sete.

Dându-se poporului instrucțiune seriósă și punêndu-se printr'unŭ regimŭ de dreptate la adăpostulŭ orĭ-cărei nedreptățirĭ, pe lângă alte multe sacrificii ce se facŭ mai alesŭ pentru armată, România se va întări în adevĕrŭ necontenitŭ și „va puté privì cu încredere în viitorŭ“.

„Le Matin“ despre România.

De câtva timpŭ, o parte din ḑiarele francese nu încetéză d'a ataca România. Ca rĕspunsŭ la aceste atacurĭ și în specialŭ la unŭ articulŭ apărutŭ in „Figaro“ sub iscălitura unui conte de Keratry, ḑiarulŭ parisianŭ „Le Matin“ dela 16 curentŭ publică următórele:

Erĭ s'a presentatŭ la redacția nóstră unŭ Românŭ, care ne-a rugatŭ sĕ publicămŭ următórea protestare contra unui articulŭ publicatŭ de „Figaro“.

Publicămŭ acestŭ articulŭ cu atâtŭ mai multŭ, cu câtŭ cunóscemŭ situația și relațiunile autorului sĕu și suntemŭ veselĭ, că o persónă autorisată împrăștiă presupunerile ce s'au ivitŭ în timpii din urmă, asupra dispozițiunilorŭ și tendințelorŭ guvernului românŭ. Etă acelŭ protestŭ:

De câtva timpŭ, unele ḑiare parisiane au intreprinsŭ o adevĕrată campaniă contra României și regelui ei, contra guvernului românŭ și așa numitelorŭ sale tendințĭ germane. In fiecare ḑi se strecóră în colónele unorŭ reviste și ḑiare insinuațiunĭ rĕuvoitóre, alŭ cărui limbagiu pare cu atâtŭ mai straniu., cu câtŭ ele se abatŭ cu totulŭ dela regulele de curteniă datorite unui suveranŭ și unui guvernŭ prietinŭ alŭ Franciei.

La ce trebue sĕ se atribue acéstă atitudine ostilă a unei părțĭ din pressa francesă? Explicațiunea s'ar puté găsi mai alesŭ în sgomotulŭ rĕspânditŭ asupra unei pretinse aliante între Germania și România.

Nimenĭ însĕ n'a vĕḑutŭ acestŭ tratatŭ, *și e fórte adevĕratŭ că nimenĭ nu l'a iscălitŭ. Guvernulŭ românŭ a desmințitŭ în modŭ categoricŭ existența unui asemenea tratatŭ.* Cu tóte acestea la Parisŭ se susține, că acestŭ tratatŭ s'a încheiatŭ și că e îndreptatŭ contra Franciei...

Dlŭ conte de Keratry a publicatŭ pe prima pagină a ḑiarului „Figaro“ un articulŭ rĕu-voitorŭ pentru România și în care afirmă cu atâta siguranță existența unui tratatŭ de aliantă între Germania și România; ar putea elŭ sĕ ne dea textulŭ acelui tratatŭ? D-lŭ conte, care face istoriă după priceperea d-sale, atribuindŭ împĕratului Napoleon III o vorbă de farmacistŭ și prințului Napoleon o frasă ofensătóre pentru națiunea română, care a avutŭ totdéuna cele maĭ marĭ simpatii față cu Francia, póte sĕ ne spună de unde șĭ-a luatŭ informațiunile ce le publică? In 'sfêrșitŭ d. Keratry, care blaméză România că în 1877 s'a aliatŭ cu Rusia și care o blaméză pentru că s'a aliatŭ contra ei (celŭ puținŭ după cum afirmă d-sa), ar putea sĕ ne spună pentru ce armata română a datŭ ajutorŭ armatei ruse în timpulŭ campaniei din Bulgaria? Ne îndoimŭ despre acésta, pentru că suntemŭ sigurĭ că are sĕ afirme, că Regele Carolŭ a trecutŭ Dunărea cu armata din ordinulŭ prințului Bismark.

După cum se vede, d. conte Keratry nu admite, că unŭ poporŭ póte singurŭ prin vointa, prin energia sa, găsi ocasiunea și mijlócele de a-șĭ asigura emancipare sa.

Aveau óre Românii nevoiă de unŭ impuls dela Berlinŭ pentru a scutura jugulŭ secularŭ alŭ suzeranității Turciei? Are România nevoiă de sfaturile și lecțiile d-lui conte Keratry pentru a-șĭ scăpa esistența sa, în situațiunea grea în care se află aḑĭ, când marile puterĭ nu voiescŭ ca și în 1877 sĕ garanteze neutralitatea teritorului ei?

Sĕ fie sigurŭ d. Keratry, *Românii nu suntŭ nicĭ germanĭ, nicĭ Francezĭ, ei se mulțumescŭ a fi Românĭ.*

Atâtŭ la Petersburgŭ câtŭ și la Parisŭ, ómenii politicĭ nu dau nicĭ o importanță procesului de tendințe ce se atribue într'unŭ modŭ gratuitŭ Românieĭ...

Unŭ Românŭ.

Propunerile rusescĭ în cestiunea bulgară.

Telegrama ce amŭ primit'o aḑĭ din Pesta ne spune, că într'o audiență ce a avut'o erĭ contele Kalnoky la Maiestatea Sa s'a stabilitŭ rĕspunsulŭ ce are sĕ'lŭ dea monarchia la propunerile făcute de Rusia în cestiunea bulgară.

După cum comunică o telegramă din Paris, *guvernulŭ francesŭ a și rĕspunsŭ afirmativŭ* la propunerea rusĕscă, care este următórea:

„Puterile sĕ declare colectivŭ, că domnirea prințului de Coburg nu corĕspunde cuprinsului tractatului din Berlinŭ și de aceea e ilegală.“

Se speră din parte rusĕscă, că o astfelŭ de declarațiune colectivă eurpénă ar fi de ajunsŭ, ca sĕ facă imposibilă situațiunea prințului Ferdinand în Bulgaria. In casŭ când prințulŭ Ferdinand, contra așteptărei rusescĭ, totușĭ s'ar opune, Rusia din parte'i nu ia în perspectivă *nicĭ o intervențiune materială rusĕscă*, ci ar cere, ca *Sultanulŭ sĕ priméscă mandatulŭ* de a aduce la valóre vointa europénă.

Cei din Rusia suntŭ *sigurĭ de consimțĕmêntulŭ germanŭ; celŭ francesŭ a și sosităŭ* deja. Anglia, Austro-Ungaria și Italia încă nu s'au esprimatŭ. Se crede în Rusia, că Austro-Ungaria, înainte de a se detrona prințulŭ Ferdinand, va cere ca puterile sĕ se 'nțelégă asupra urmașului lui și asupra mijlócelorŭ morale și materiale de a se esecuta vointa europénă, și că Anglia și Italia împărtășescŭ intențiunea austriacă, așa că Sultanulŭ érășĭ n'ar face nicĭ unŭ pasŭ, deórece ar sta trei puterĭ contra a trei puterĭ. Cu tóte astea Rusia nu renunță la cugetulŭ, că cancelarulŭ germanŭ va isbutì sĕ unéscă marile puterĭ d'a face unŭ pasŭ contra prințului Ferdinand.

Cu tóte contraḑicerile, se consideră ca sigurŭ, că Anglia și Austria au făcutŭ anțĕrtŭ o învoială, ale cărei disposițiunĭ, nu-i vorbă, nu angajază pe Anglia în mĕsură însemnată, dér totușĭ pentru unŭ casŭ seriosŭ conține fórte prețióse înțelegerĭ.

Oficiosulŭ „Post“ din Berlin aduce și elŭ douĕ importante scirĭ în cestiunea Orientului. I-se anunță din Londra că, după cum se raportéză din Constantinopolŭ, *Pórta* ar fi trimisŭ o *notă la Petersburg*, în care cere, ca cestiunea bulgară sĕ se resolve în comunŭ cu cestiunea *Bosniei* și *Erțegovinei*, unde Mulsumanii sunt apĕsațĭ, și sĕ se *restabiléscă suzeranitatea turcéscă peste ele.*

Rusia și alianțele.

„L'Autriche slave et roumaine“ din Parisŭ a primitŭ din Petersburg următórele informațiunĭ:

Unŭ personagiu însemnatŭ, care e în curentŭ cu intrigile internaționale, ne afirmă, că publicarea tractatului de aliantă din 1879 a fostŭ motivată prin faptulŭ, că cei din Berlinŭ fuseseră informațĭ, cumcă între Francia și Rusia ar fi în studiu unŭ tractatŭ de aliantă.

Inimicii eventualĭ ai alianței triple arŭ fi Francia, Rusia, Danemarca, România și Muntenegru. Se scie că aceste douĕ puterĭ din urmă revindică unele părțĭ din teritoriulŭ austriacŭ.

In casŭ de rĕsboiu, admițêndŭ că Austria ar stărui într'o politică funestă intereselorŭ sale și că ar voi sĕ înfrunte sórtea bătăilorŭ cu soldațĭ, a cărorŭ imensă maioritate ar reproba o aventură atâtŭ de nepolitică și de nepopulară, douĕ armate austriace arŭ opera în Nord, comandate de generalii br. Filipovicĭ și prințulŭ de Würtenberg sub ordinele archiducelui Albrecht, șefulŭ supremŭ. Cam vr'o sută de mii de ómenĭ, comandațĭ de br. Appel ar forma armata Bosniei.

Unŭ nou rĕspunsŭ principelui Bismark.

Rĕspunsurile curgŭ ca plóia asupra capului Cancelarului de

ferŭ. In dilele trecute amŭ avutŭ rĕspunsulŭ monseniorului *Freppel* prin care se contesta d-lui de Bismark de a vorbi singurŭ în numele lui Dumnedeu. Adĭ avemŭ rĕspunsulŭ unui militarŭ francesŭ.

La unŭ banchetŭ, care s'a datŭ de ofiţerii corpului alŭ 12-lea în onórea comandantului lorŭ generalŭ Japy, care era mutatŭ la unŭ altŭ comandamentŭ, la Marsilia, generalulŭ *Japy* ridicându-se şi rĕspundêndŭ unui toastŭ alŭ generalului Riff, a disŭ:

„Intr'unŭ recentŭ şi celebru discursŭ unŭ politicianŭ alŭ Germaniei (adecă Bismark), a lăudatŭ prea multŭ furia teutonică; ei bine d-lorŭ ofiţerĭ: eu béu pentru furia francesă."

Urale frenetice acoperiră vocea generalului, şi toţĭ ofiţerii ilŭ îmbrăţişară cu căldură.

SCIRILE DILEI.

Ministrulŭ de honvedĭ, în înţelegere cu ministrulŭ comunŭ de rĕsboiu, a făcutŭ cunoscutŭ comandelorŭ de honvedĭ, că pensioniştii militarĭ (orĭ dela honvedĭ) fără caracterŭ militarŭ suntŭ supuşĭ obligamentului de a servì la gloate amĕsuratŭ destoiniciei lorŭ şi adecă până la etatea de 60 de anĭ şi că prin urmare potŭ fi întrebuinţaţĭ la serviciulŭ gloatelorŭ, fără considerare décă 'şĭ-au depusŭ caracterulŭ de oficerŭ orĭ funcţionarŭ de bună voiă, orĭ l'au perdutŭ, şi anume în casulŭ din urmă fără a pretinde sĕ li se redea rangulŭ perdutŭ.

* * *

Proiectulŭ de lege pentru bugetŭ, presentatŭ de ministrulŭ ungurescŭ Tisza, după ce s'au terminatŭ desbaterile, stabilesce cheltuelile cu 345,090,847 fl., venitele cu 332,647,731 fl. şi deficitulŭ cu 12,440,116 fl.

Cunoscută fiindŭ însĕ *esactitatea* bugetelorŭ unguresci, deficitulŭ trebue privitŭ ca celŭ puţinŭ împătritŭ de mare.

* * *

Din comitatulŭ *Solnocŭ-Dobĕca* primirămŭ o corespondenţă, prin care ni-se descrie unŭ casŭ de mituire a poporului, care este de natură a inspira serióse îngrijirĭ. Intr'o parochiă română din tractulŭ protopopescŭ alŭ *Betlénului*, fiindŭ vacantă, s'a denumitŭ ca administratorŭ interimalŭ unŭ preotŭ de prea puţină cualificaţiune, care nicĭ din unŭ punctŭ de vedere nu avea meritulŭ de a se denumi ca preotŭ definitivŭ pentru o asemenea parochiă. Cu tóte acestea elŭ a sciutŭ înrĭurì asupra respectivului Consistorŭ prin cele mai desastruóse mijlóce, aşa că la urmă a obţinutŭ denumirea definitivă de preotŭ peste acea parochiă, macar-că ni-se spune, că nicĭ de parte nu o merită. Mai întâiu a coruptŭ poporulŭ prin mituirĭ, cu beuturĭ spirtuóse etc. făcêndu-lŭ de repeţite-orĭ sĕ-lŭ céră de preotŭ. Nu i-a succesŭ însĕ, căcĭ în loculŭ lui parochia se conferise altuia, mai de bune speranţe. Dér respectivulŭ peţitorŭ alŭ parochiei din vorbă nu a desperatŭ. A începutŭ a se têrgui cu ómenii promiţêndŭ unora banĭ şi serviţiu gratuitŭ, ér cu ceialalţĭ poporenĭ făcu învoiala, că le va servi cu stola pe jumĕtate orĭ a treia parte ş. a. In modulŭ acesta i-a succesŭ a dobêndi parochia.

Décă faptulŭ e adevĕratŭ, preotulŭ din vorbă merită cea mai aspră pedépsă din partea autorităţii superióre bisericescĭ respective.

* * *

Prinţulŭ Gr. M. Sturza, noulŭ candidatŭ la tronulŭ Bulgariei, despre care s'a vorbitŭ în pressa europénă şi asupra căruia revine diarulŭ „Le Temps" din Paris în unulŭ din ultimele sale numere, a declaratŭ categoricŭ la Iaşĭ unui diaristŭ că refusă orĭ-ce candidatură la domniă, maialesŭ încă la domnia Bulgariei, şi că n'are absolutŭ nicĭ o aspiraţiune la o asemenea deşertăciune. Prinţulŭ Sturza a adăogatŭ diaristului, că în calitatea sa de adevĕratŭ democratŭ, este contra tuturorŭ *domniilorŭ*, în contra tronurilorŭ, care se impunŭ peste noróde şi trăescŭ ca nişte parasite pe spatele şi din sudórea masselorŭ inculte ale poporului.

* * *

La oficiele cercuale unguresci din comitatulŭ *Hunedóra* au incursŭ în 1887 următórele sume de *banĭ din pedepse:* Deva 893 fl., Haţegŭ 851 fl. 74 cr., Baia de Crişiu 389 fl., Orĕştia 283 fl. 50 cr., Geoagiulŭ de josŭ 263 fl. 50 cr., Puiu 139 fl., Hunedóra 88 fl.. la fiscalatulŭ din Deva 236 fl., cu totulŭ 3141 fl. 74 cr.

* * *

Corŭ nou de plugarĭ s'a înfiinţatŭ în comuna *Apateu*, protopresviteratulŭ Ienopolei, comitatulŭ Aradului. Conducĕtorulŭ corului acestuia este d-lŭ învĕţătorŭ substitutŭ Pavelŭ Siiarteu. Corulŭ a cântatŭ întrégă sfânta liturgiă Duminecă în 30 Ianuarie a. c. cu deplină esactitate şi spre deplina mulţămire a credincioşilorŭ, spune „Biserica şi Şcóla" din Aradŭ.

* * *

Preotulŭ slovacŭ din Hlobuka, Dr. Iosifŭ Miloslav *Hurban*, pe care „patrioţii ilŭ numescŭ „agitatorŭ panslavistŭ", fiindŭ că luptă aprigŭ contra uneltirilorŭ de maghiarisare a Slovacilorŭ, e pusŭ în stare de acusare de cătră tribunalulŭ din Neutra. Lucrulŭ stă aşa: o femeiă vĕduvă presentă la asentare unŭ certificatŭ din partea preotului Hurban, judelui şi notarului, prin care'şĭ scăpà de armată pe uniculŭ ei fiu ce o susţinea. La o a doua asentare femeia presentă, în acelaşŭ scopŭ, acelaşŭ certificatŭ, dér pe care preotulŭ notase că raporturile ei familiare nu s'au schimbatŭ, pe când éa se măritase a doua óră. Acésta o consideră tribunalulŭ ca o falsificare de documente publice. Aşa istorisescŭ foile unguresci lucrulŭ.

* * *

Reuniunea femeilorŭ săsescĭ din Prejmerŭ a înfiinţatŭ o şcólă de împletitŭ (cuciocane ca la împletirea găitanului), care e cercetată de 18 femei şi fete. Scopulŭ şcólei este d'a procura femeilorŭ mai sĕrace unŭ nou isvorŭ de câştigŭ.

* * *

Incetândŭ lucrările din minele de aramă din Ungaria de susŭ, o mulţime de familii de lucrătorĭ rĕmăseseră fără pâne şi au fostŭ nevoite sĕ'şĭ caute lucru în alte mine. Dintre aceste familii în curêndŭ vorŭ veni 73 lucrătorĭ cu 87 membri de familiă şi se vorŭ aşeda în *Noşagŭ*, comitatulŭ *Hunedórei*. Mai târdiu vorŭ mai veni peste 50 familii şi se vorŭ aşeda în *Hondolŭ* şi *Certeşŭ*, acelaşŭ comitatŭ. Acestea suntŭ *familii slovace* rom. cat.

* * *

In anulŭ acesta *spitalulŭ de ochĭ* din locŭ instalatŭ la „Petcuţŭ" (Siechenhaus) se va deschide la 1 Martie, ér nu la 1 Maiu ca în alţĭ anĭ, din causa marelui numĕrŭ alŭ celorŭ carĭ suferŭ de ochĭ.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei".

Sĕlagiu, în Februarie 1888.

(Esecuţiunile în Sĕlagiu. — Rolulŭ ce trebue sĕ-lŭ ia „*Silvania*", banca română din Şimlĕu. — Portretulŭ Papei ca mijlocŭ de maghiarisare.)

Domnule Redactorŭ! A trecutŭ multŭ timpŭ de când nu v'am mai raportatŭ nimicŭ de prin Sĕlagiulŭ nostru bogatŭ în pădurĭ. E dreptŭ că marĭ lucrurĭ nu s'au isprăvitŭ pre aicĭ de unŭ timpŭ încóce. Esecuţiunile de dare, carĭ până mai deunădĭ erau unŭ lucru rarŭ, astădĭ au devenitŭ unŭ lucru de tóte dilele şi mai cu sémă în câteva comune din cerculŭ Taşnadului toba esecutorilorŭ, dela secerea trecută începêndŭ, fórte puţinŭ repausŭ a avutŭ până acuma. In timpulŭ acesta de iérnă pute omulŭ sĕ védă nenorociţii restanţierĭ refugiându-se câte cu o căpruţă séu cu o vacă prin pădurĭ, ca sĕ le scape dinaintea acestorŭ copie de căpcanĭ. carĭ se numescŭ esecutorĭ. Până ce au mai aflatŭ câte ceva la bieţii ómenĭ, au totŭ luatŭ dela ei şi au vêndutŭ pe preţŭ de nimica. Sfĕrşindŭ cu mişcătórele, după cum se afirmă, din Maiu vorŭ începe a vinde moşiile tuturorŭ acelora, carĭ au restanţă de dare mai mare de 20 fl. Rĕulŭ acesta va ajunge mai vêrtosŭ comunele: Bobota, Dersida mică, Zalnoculŭ, Dumurlăulŭ şi altele. Lucrulŭ merge cam pre mâna jidovilorŭ. Astfelŭ în Cehalulŭ românescŭ s'au vêndutŭ la o miiă de jughĕre şi cine au pusŭ mâna pe ele? totŭ jidanĭ. Astfelŭ va fi mai alesŭ în comuna Zolnocŭ, unde acuma decurge comassarea şi unde proprietarulŭ mare jidanŭ Kandel F. are proprietate. Acesta îşĭ arătase voia de a cumpĕra pământurĭ dela locuitorii din Zalnocŭ din mână liberă, înţelegêndu-se însĕ cu domnii cei ce au putere a vinde moşiile bietului plugarŭ pe preţŭ de nimica, nu mai voesce a cumpĕra, ci va aştepta sĕ cumpere de sub tobă.

Dér avemŭ speranţă, că institutulŭ „*Silvania*", întemeiatŭ cu concursulŭ plugarului. românŭ va împiedeca desmoştenirea plugarului românŭ, începută pe o scară atâtŭ de mare din partea vitregului guvernŭ şi a organelorŭ sale.

Inventiositatea celorŭ ce voiescŭ a ne maghiarisa cu orice preţŭ n'are marginĭ. Cine-ar puté crede că ei sĕ aibă atâta îndrăznélă de a folosi chiar pe Sanctitatea sa Capulŭ bisericei catolice. pe Papa Leone ca unŭ mijlocŭ spre ajungerea scopurilorŭ lorŭ mârşave?! Şi totuşĭ e aşa.

Comitele Iosifŭ Colomanŭ Mailat punêndu-se în legătură cu nisce editorĭ de chipurĭ. folosindu-se de ocasiunea jubileului S. Sale Papei şi de însufleţirea clerului şi poporelorŭ pentru acestŭ gloriosŭ capŭ alŭ bisericei catolice. a edatŭ portretulŭ S. Sale şi l'a trimisŭ tuturorŭ preoţilorŭ atâtŭ de ritulŭ latinŭ. câtŭ şi celorŭ de ritulŭ grecŭ, prin urmare şi preoţilorŭ românĭ, fără a-lŭ comanda, cerêndŭ sĕ plătéscă pentru elŭ preţulŭ de 1 fl. 10 cr.

Portretulŭ este fórte bine esecutatŭ şi ar merita atâta jertfă. Şi apoi care preotŭ nu ar dori sĕ aibă în casa sa pe marele Pontifice!? *Dér şi aci s'a vĕritŭ la mijlocŭ hidra maghiarisărei.* Pe cuponulŭ blanchetei de asemnaţiune anume trimisŭ pentru servirea preţului stă tipăritŭ în limba maghiară, cumcă editorii portretului Papei *au donatŭ 200 fl. spre scopurĭ publice.* Aşa o sută florinĭ au donatŭ pe séma „*Reuniunei scolare maghiare a ţĕrei*" achitată în „Pesti Napló" din a. tr. Nr. 211. altă 100 florinĭ au donatŭ *Kulturegyletului maghiarŭ ardeleanŭ* achitaţĭ în „Pesti Napló" din a. tr. Nr. 198.

Etă apucăturĭ mişelescĭ pentru a duce pe ghiaţă pe preoţimea nóstră! O avertisămŭ însĕ sĕ-şĭ deschidă ochii! Este pusă în dilemă brava preoţime română, că séu solvescĭ portretulŭ şi ai contribuitŭ pentru kulturegylet, séu respingĭ portretulŭ Sânţiei Sale şi eştĭ acusatŭ de rĕu catolicŭ. Poţĭ eşi însĕ din dilemă respingêndŭ darulŭ danaidŭ, şi procurându-ţĭ portretulŭ Pontificelui dela *Lipsca* (Leipzig) din *librăria lui A. Bergmann*, şi atuncĭ te-ai scăpatŭ de sub acusarea, că ai fi rĕu catolicŭ. *Ausonia.*

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(3)

STRĂBUNII NOŞTRI

Novelă istorică

Anulŭ-104 după Christ.

Cartea II. — Muntele Kogeonului.

Decebalŭ se uita la ea cu mĕniă. Dér apoi, ca şi cum o hotărîre nouă ar fi luatŭ deodată, îşĭ îmblândi glasulŭ şi îi dise:

— Dochio, tu eştĭ copila mea, şi trebue sĕ m'ajuţĭ. Nu vei pune focŭ. Unŭ omŭ, care te scapă dela mórte, chiar când e câne, nu mai e câne, vorbi Regele. Dér trebue sĕ m'ajuţĭ.

— Ce sĕ facŭ? întrebă Dochia cu o nelinişte gróznică. Apoi, deodată, cu unŭ gândŭ nou şi luminosŭ adăogă: Dómne, otravă!

— Va sĕ dică ilŭ urăştĭ? Ai vré sĕ-i dai otravă?

Ea făcù semnŭ că da. Atuncĭ Regele bucurosŭ şi cu încredere se apropiă de ea din nou şi-i dise:

— Nu otravă. Deocamdată trebue sĕ aflămŭ dela dênsulŭ cum stă óstea romană şi unde-i Traianŭ. Elŭ ţie'ţĭ va spune décă vei vré. Femeea e porumbŭ de scăpare. Ai ochii marĭ şi frumoşĭ. Eştĭ zină. Mama cea mare te vede şi te apĕră. Elŭ îţĭ va spune. Ajută-mĕ Dochio!...

Şi vorbele curgeau din gura lui par'că ar fi fostŭ prinsŭ de frigurĭ.

Domnulŭ găfăia, aşteptândŭ rĕspunsulŭ ei ca pe a unui oracolŭ. În sfârşitŭ, după o scurtă gândire. Dochia rĕspunse încetŭ de totŭ:

— Primescŭ porunca, Dómne.

Şi obrajii i se roşiră, par'că ar fi minţitŭ séu ar fi auditŭ o insultă.

Domnulŭ, veselŭ, se îndreptă repede spre fiulŭ sĕu.

— Vei merge chiar astăséră şi te vei ascunde în grădina palatului Zarmiz-Edanului, îi dise elŭ, la scaunulŭ de lângă peşteră, spre a veghia asupra surorei tale. Romanulŭ va veni. Vei asculta, şi de nu va spune nimicŭ, ilŭ vei ucide!

La aceste vorbe, Dochia încremenì cu ochii ţintă pe fratele sĕu.

— Pricepŭ, rĕspunse Decidav.

Atuncĭ ea făcu unŭ pasŭ cătră Rege, care tocmai se gătea sĕ plece.

— Dómne o rugăminte. Am disŭ că mĕ ducŭ şi mĕ ducŭ, dér... singură.

— Nu se póte, hotărî Decebalŭ, devenitŭ ér Domnulŭ Daciei, sĕlbatecŭ şi poruncitorŭ. Nu se póte. Eştĭ muere... Du-te de te rógă *Tatălui* pentru isbândă.

Şi plecă, urmatŭ de Vezinas.

Când Dochia rĕmase numai cu fratele sĕu, luci o radă de speranţă în ochiulŭ ei şi, blândă, se apropiă de elŭ cu mânile unite:

— Tu audĭ mai lesne, inima ţi-se deschide mai uşorŭ, îi dise ea. Tu sci bine că eu urăscŭ pe Romanĭ.. Nu scii? ilŭ întrebă cu neastêmpĕrŭ; şi fiind-că elŭ nu rĕspundea, ea urmă: ca şi tine sunt Dacă, şi ca orĭ-ce Dacă nu mĭ-e frică... Voi vreţĭ sĕ înşelaţĭ, adăogă ea cu putere, sĕ înşelămŭ, pentru a scăpa Dacia. Dér eu sunt femeă.... şi mie nu'mĭ trebue marturĭ!

Elŭ se uita la ea cu rĕutate. În căldura gândurilorŭ ei, ea nu-i înţelese cugetulŭ, şi'lŭ rugă mai de aprópe:

— Crede-mĕ, îmĭ va trebui sĕ... spuiu... lucrurĭ... neadevĕrate. sĕ mintŭ, şi sunt femeă.... repetă ea încă odată.

Elŭ îşĭ ridică capulŭ repede în susŭ:

— Minţĭ! acuma minţĭ, femeă ticălósă! Tu'ţĭ înşelĭ némulŭ. Vréi sĕ mergĭ singură la Romanŭ. fiindcă Romanulŭ 'ţĭ-e dragŭ! A!... gemŭ elŭ ca o fiéră, Regele nu scià nimica; eu însĕ te-am înţelesŭ. Vréi sĕ-i spuiu secretele nóstre. Vréi sĕ te vindĭ duşmanilorŭ ţĕrii tale. Am sĕ viu şi am sĕ-lŭ ucidŭ!...

Dochia îşĭ înălţase fruntea, şi era par'că mai înaltă decâtŭ era.

— Îţĭ aducŭ aminte că vorbescĭ fiicei Regelui. Cine ţĭ-a datŭ dreptulŭ sĕ credĭ că voiu fi trădătórea némului meu, chiar décă mĭ-ar fi dragŭ...

La acéstă vorbă însĕ, Decidav îşĭ eşi din minţĭ, şi, turbure ca unŭ nebunŭ, se repedi la gâtulŭ ei. Într'o secundă ea fu la pĕmêntŭ, în genunchĭ, ér elŭ cu unŭ pumnŭ în aerŭ, stândŭ gata s'o sfărâme:

— O vorbă sĕ nu'ţĭ mai ésă din spurcata gură, că uitŭ că'mĭ eştĭ soră!...

După aceste se întórse dela ea cu scârbă şi, arĕtându-i altarulŭ cu degetulŭ, se coborî de pe Kogeon.

VIII.

Încremenită în genunchĭ, cu mânile frânte de ură, ea îşĭ ridică capulŭ.

Înaintea ei, la câţiva paşĭ, rîpa négră

Stupăritulŭ.

Voila, Ianuarie 1888.

(Urmare)

După mórtea împĕrătesei Maria Teresia însĕ stupăritulŭ a începutŭ din nou a stagna, căcĭ fiulŭ sĕu, împĕratulŭ Iosifŭ II., încă la începutulŭ domniei sale la 31 Octomvre 1781, prin unŭ ordinŭ de curte a sistatŭ scólele de stupăritŭ înfiinţate de mamă-sa. Sĕ vede însĕ că mai târḑiu i-a părutŭ rĕu pentru acésta şi aşa la anulŭ 1783, voindŭ a da érăşĭ unŭ impulsŭ stupăritului, a dispusŭ la 31 Ianuarie ca clasa economilorŭ sĕ se instrueze în stupăritŭ; ér la 1 Septemvre 1785 a dispusŭ din nou sĕ se înfiinţeze şi distribue chiar şi premie dela 6—12 fl. între stuparii destoinicĭ. Dér cu tóte acestea stupăritulŭ totuşĭ mergea spre decădinţă. Franciscŭ II la începutulŭ domnirei sale cu ordinulŭ dela 31 Augustŭ a. 1792 a sistatŭ şi premiile lui Iosifŭ II. Mai târḑiu însĕ s'a convinsŭ şi elŭ, că stupăritulŭ este unŭ ramŭ productivŭ alŭ economiei, care trebue protegiatŭ din partea statului şi aşa la 5 Februarie 1799 cu ordinulŭ Nr. 3141 recomandà comitatelorŭ protegiarea stupăritului şi asigurà premie pentru cei ce se distingŭ în stupăritŭ şi pomăritŭ. Totŭ în acelaşŭ anŭ la 12 Decemvre, în interesulŭ stupăritului dispune, ca giurulŭ comunelorŭ şi marginele drumurilorŭ sĕ se planteze cu acaţĭ (salcâmĭ) şi tei (arborĭ carĭ servescŭ albinelorŭ mierea cea mai delicată şi aromată) şi a câştigatŭ pe br. Ehrenfels, unulŭ dintre cei mai bunĭ stuparĭ din timpulŭ acela, ca sĕ ţină prelegerĭ de stupăritŭ în Teresianulŭ din Viena. Totŭ elŭ la anulŭ 1803 în 6 Iulie ordonà din nou formarea de premie pentru stuparĭ şi adecă: pentru 100 stupĭ 50 fl., pentru 50 stupĭ 30 fl.

In urma acestorŭ dispositiunĭ salutarie stupăritulŭ érăşĭ a luatŭ unŭ avêntŭ órecare; dér durere! dela anulŭ 1818, parte nefiindŭ protegiatŭ de statŭ, parte rivalisândŭ cu mierea de stupĭ zacharulŭ, carele se vindea mai ieftinŭ, stupăritulŭ a începutŭ érăşĭ a stagna. O macsimă însĕ ḑice: „Unde-i lipsa mai mare, acolo-i Dumneḑeu mai aprópe!“ Căcĭ pe la anii 1840, venì Dzierzon din Germania şi ne arătà unŭ metodŭ nou de stupăritŭ cu coşniţele mobile, din carĭ putemŭ lua mierea afară orĭcând şi fără a omorî diligentele şi nevinovatele albine, prin ce se comite cea mai mare nedreptate (ingratitudine), rĕsplătindu-se bietelorŭ albine diliginţa şi ostenéla cu..... mórte!

Dzierzon este celŭ dintêiu, carele ne întroduce în viéţa şi secretulŭ albinelorŭ. După elŭ ne arată Berlepsch, repausatŭ la anulŭ 1877, întrebuinţarea cadrelorŭ şi alte înoirĭ practice.

Prin aceştĭ doi bărbaţĭ se înaugurézá o eră nouă a stupăritului — *era stupăritului raţionalŭ*, carele în Germania a avutŭ mare influinţă, căcĭ stupăritulŭ acolo s'a înălţatŭ succesive până în ḑiua de astăḑĭ la celŭ mai înaltŭ gradŭ de desvoltare.

Dér stupăritulŭ raţionalŭ din Germania nu s'a pututŭ ca sĕ nu influinţeze şi asupra imperiului vecinŭ, a imperiului nostru; însĕ venindŭ curênd după aceea catastrofa dela a. 1848, căreia apoi i-a urmatŭ absolutismulŭ, ómenii mai multŭ s'au ocupatŭ de politică de câtŭ de stupăritŭ, şi astfelŭ pornirea din Germania în favorulŭ stupăritului raţionalŭ şi-a avutŭ efectulŭ sĕu numai în mică parte la noi; totuşĭ impulsulŭ datŭ din afară n'a pututŭ rĕmâné la graniţele Germaniei, ci încetulŭ cu încetulŭ — convingêndu-se ómenii despre avantagele stupăritului raţionalŭ — a ocupatŭ terenŭ totŭ mai multŭ şi la noi în interesulŭ stupăritului, ceea-ce mai bine s'a manifestatŭ prin înfiinţarea de reuniunĭ de stupăritŭ.

Cea dintâiu reuniune de stupăritŭ ce s'a înfiinţatŭ la noi a fostŭ reuniunea stupăr. Ungariei de sudŭ“, înfiinţată la a. 1877. Acéstă reuniune îşĭ are reşedinţa în Buziaşŭ (Bănatŭ) şi redactézá două foi periodice, una în limba maghiară, ér alta în cea germană. După acéstă reuniune la a. 1880 s'a înfiinţatŭ „reuniunea stuparilorŭ ţerei ungare“ cu reşedinţa în Budapesta. Totŭ la a. 1880 s'a înfiinţatŭ şi „reuniunea stuparilorŭ transilvănenĭ“ cu reşedinţa în Cluşiu. Afară de acestea mai este o reuniune de stupăritŭ şi în Braşovŭ.

Aceste reuniunĭ apoi îşĭ au numeróse sub-reuniunĭ, ér statulŭ ca sĕ dea unŭ impulsŭ mai putericŭ stupăritului raţionalŭ, ajută reuniunile în modŭ moralŭ şi materialŭ, ba în a. 1882 a denumitŭ 6 învĕţătorĭ de stupăritŭ ambulanţĭ, spesândŭ cu fiă-care suma anuală de circa 1600 fl.; afară de aceştia şi unŭ inspectorŭ supremŭ, numai şi numai sĕ se lăţéscă şi la noi acestŭ ramŭ de economiă productivŭ şi folositorŭ.

Acésta se întêmplă aci, acasă lanoi, în patria nóstră, ca sĕ tăcemŭ de atenţiunea cea încordată, care se dă stupăritului în Germania şi în alte ţĕrĭ mai înaintate în ramulŭ economicŭ.

(Va urma).

Intêmplărĭ diferite.

Omorŭ. Din incidentulŭ lăsatului de carne, locuitorulŭ Jozsi Ferencz din Gidofalva, comitatulŭ Treiscaune, fiindŭ bĕtŭ, se apucà la bătae cu nevastă-sa. Mamă-sa, care era o bĕtrână de 87 de anĭ, voì sĕ-i despartă şi sĕ-i împace, dér fiiulŭ sĕu Jozsi îi dete o lovitură, în urma căreia bĕtrâna mamă murì imediatŭ. Fiiulŭ matricidŭ este arestatŭ cu nevastă cu totŭ.

Furtŭ. Sâmbătă nóptea o calfă de croitorŭ din Cluşiu, Balo Sándor, sparse ferestrile prăvăliei lui Herczeg Sándor, întrà înlăuntru, se încărcà cu totŭ felulŭ de marfă şi plecà apoi liniştitŭ spre casă. Dela o vreme însĕ îi venì în minte, că ceva a uitatŭ sĕ ia. Se aflau adecă în prăvăliă nisce butelii cu lichiorŭ, care tocmai i-ar fi prinsŭ bine după acéstă muncă obositóre. Se întórse dér repede îndĕrĕtŭ după butelii, întrà érăşĭ în prăvăliă, dér mai nainte de a apuca sĕ guste din lichiorŭ, se pomenì că cineva îlŭ înhaţă de gâtŭ. Diminéţa se deşteptă pe priciulŭ poliţiei din Cluşŭ. Altmintrelea Balo a mai statŭ în temniţă 7 anĭ de ḑile. Se crede, că ar fi şefulŭ unei complete bande de hoţĭ.

Scirĭ poliţienescĭ.

Comerciantulŭ Ionŭ Gologanŭ, născutŭ în Sĕcele dér locuitorŭ în Bucurescĭ, apucà erĭ înainte de améḑĭ, lângă hotelulŭ „Sóre“, pe advocatulŭ de aci Branŭ de Lemeni, cum se ḑice, ca sĕ obţină amĕrunte asupra unui procesŭ, şi, cu tótă provocarea advocatului ca sĕ se pórte cuviinciosŭ şi liniştitŭ, Gologanŭ făcù mare scandalŭ împreunatŭ cu bătaiă, aşa că poliţistulŭ vagonului trebuì sĕ intervină şi sĕ ducă pe escedentŭ la poliţiă unde se încheià procesŭ verbalŭ şi Gologanŭ fù predatŭ judecătoriei penale.

Andrei Gagesch-Liehn din Rêşnovŭ şi Andrei Geltsch din Rotbavŭ, aflătorĭ în serviciu la lemnarulŭ de aci Fr. Salmen, datoreau câroiumarului Chiriacŭ din Braşovulŭ-vechiu 1 fl. 60 cr. pe bĕutură. Constrînşĭ de câroiumarŭ sĕ plătéscă, ei furară stăpânului lorŭ o roabă (tărăbónţă) şi o deteră câroiumarului dreptŭ plată. Hoţii fiindŭ descoperiţĭ, mărturisiră faptulŭ şi fură predaţĭ autorităţii competente spre a fi pedepsiţĭ.

Concertŭ în Braşovŭ.

Duminecă 14 (26) Februarie 1888 va da în sala hotelului Nr. 1 unŭ *concertŭ* vocalŭ-instrumentalŭ d-lŭ *Constantinŭ Georgescu,* cântăreţŭ şi compositorŭ de musică (pentru plecarea sa în streinătate), cu binevoitorulŭ concursŭ alŭ Domnilorŭ Frank, Krause; V. şi B.

Programa ce se va esecuta este:

Partea I. *1. Page, Ecuyer, Capitaine,* grande scène lyrique de Ed. Membrée, cânt. de d-lŭ *Constantinŭ Georgescu. 2. Versurĭ*, recitate de D-lŭ *V. 3. Concertŭ solo pe violină,* esecutatŭ de d-lŭ *Crause, 4. Vorrei morire,* romanţă de Tosti, cânt. de d-lŭ *Constantinŭ Georgescu.*

Partea II. *5. Romanţa Toreadorelui,* din Carmen de Bizet, cânt. de d-lŭ *Constantinŭ Georgescu. 6. Concertŭ solo pe violină,* esecutatŭ de d-lŭ *Krause. 7. Satiră,* cetită de d-lŭ *B. 8.* a) *Pe valulŭ mării,* romanţă b) *Danţulŭ iubitei mele,* mazurcă cu cuvinte de Lĕpădatŭ, compuse şi cântate de d-lŭ *Constantin Georgescu.*

Preţurile: Loculŭ I 1 fl. — Loculŭ II 70 cr. — Intrarea 40 cr. — Pentru studenţĭ 20 cr.

Inceputulŭ la ora $7\frac{1}{2}$. Bilete se vêndŭ la librăria d-lui *Ciurcu* şi la *Fraţii Simay,* şi séra la *cassă.*

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Pesta, 22 Februarie. „Pester Lloyd“ spune, din celŭ mai autenticŭ isvorŭ oficiosŭ: Décă nu ne'nşală semnele, în audienţa ce a avut'o erĭ Kalnoky la monarchulŭ s'a stabilitŭ rĕspunsulŭ monarchiei la propunerile (rusescĭ) despre care atâtŭ de multŭ s'a vorbitŭ. Kalnoky a conferitŭ apoi cu Tisza. După améḑŭ a fostŭ din nou primitŭ de Maiestatea Sa. Séra a plecatŭ şi se întórce în celŭ mai apropiatŭ timpŭ.

San-Remo, 22 Februarie. Prinţulŭ de corónă a petrecutŭ nóptea din urmă neliniştitŭ din causa durerii de capŭ. Diminéţa i-a fostŭ ceva mai bine.

Paris, 22 Februarie. Consiliulŭ de ministri a hotărîtŭ la desbaterea fondului de dispositiune secretŭ sĕ pună cestiunea de cabinetŭ.

Logodnă.

D-lŭ Dr. *Emilŭ Fekete Negruţŭ,* fratele mai tinerŭ alŭ d-lui Redactorŭ Nicolau Fekete Negruţŭ, s'a logoditŭ în 14 Februarie c. cu D-şóra *Otilia Puşcariu,* fiica d-lui protopopŭ din Betlênŭ Grigorie Puşcariu.

Priméscă cordialele nóstre felicitărĭ!

D-lŭ *Victorŭ Poruţiu,* teologŭ absolutŭ, născutŭ în Cianulŭ deşertŭ, s'a logoditŭ la 2 (14) Februarie a. c. cu D-şóra *Lucreţia Ianza,* fiica d-lui vicarŭ foraneu gr. cat. alŭ Haţegului, Ióne Ianza.

Le adresămŭ felicitărĭ călduróse.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 22 Februarie st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.55	Vênd.	8.58
Argintŭ românescŭ	„	8.48	„	8.50
Napoleon-d'orĭ	„	10.02	„	10.05
Lire turcescĭ	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusescĭ	„	107.—	„	108.—
Discontulŭ	$6\frac{1}{2}$—8% pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 21 Februarie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.35
Renta de hârtiă 5%	82.85
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	94.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	109.50
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ	103.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Transilvane	104
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	119.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122.75
Renta de hârtiă austriacă	77.85
Renta de argintŭ austriacă	79.70
Renta de aurŭ austriacă	108.35
Losurĭ din 1860	133.50
Acţiunile băncei austro-ungare	857.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungur.	271
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	268.30
Galbinĭ împărătescĭ	5.98
Napoleon d'orĭ	10.04
Mărcĭ 100 împ. germane	$62.22\frac{1}{2}$
Londra 10 Livres sterlinge	126.90

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

şi adêncă deschidea altarulŭ eternităţii... Acolo era pacea deapoi.

Se sculà, făcù unŭ pasŭ, şi se uità în ea. Vuetulŭ apei se înălţa cătră radele sórelui, ca o plângere. Era par'că unŭ semnŭ.

Dochia îşĭ întórse privirile umede spre *Tatălŭ*, şi elŭ îi şterse lacrĕmile, îi trimise o şóptă caldă la ureche, şi pentru cea dintâiu dată simţì ea mărirea fără începutŭ şi fără sfârşitŭ a celui de susŭ, fiindcă pentru întâiaşĭ dată gândulŭ ei se simţì legatŭ de alŭ altuia, şi inima îi bătù...

Într'o desperată şi sĕlbatică mişcare, întinse ea braţele în vĕzduhŭ, uni mânile şi gemù:

— Ajută-mĕ!...

Cartea III. — Grădina palatului Zarmiz-Edanului.

CAP. IX.

Nóptea venise de multŭ...

Palatulŭ celŭ mare alŭ Regelui era aşeḑatŭ în mijloculŭ capitalei sale, care ea însăşĭ era încunjurată de codri. Cioplitŭ jumĕtate în piatră, jumĕtate în lemn, turnurile lui resăreau din mijloculŭ unei adevĕrate pădurĭ de bradĭ şi întreceau, cu vîrfurile lorŭ, cele mai înalte sfîrcurĭ ale pomilorŭ.

In aceste timpurĭ, unŭ drumŭ mare, lucratŭ după arta romană, ducea, cu multe cotiturĭ şi bariere, la Zarmizegethusa, după ce se învîrtea de mai multe orĭ în jurulŭ capitalei, prin vecĭnice pădurĭ. Alte drumurĭ mai micĭ, înguste, deabia încăpeau cotigele, erau cunoscute numai de locuitorĭ, şi se întâlneau şi se încrucişau prin văgăunele muntelui, ca nisce urme de rîmă.

Décă ai fi luatŭ calea cea mare, care tăia Streiulŭ de mai multe orĭ, ajungeai în ḑidurile Zarmizegethusei la ultimulŭ vadŭ alŭ apei, care într'adinsŭ n'avea nicĭ o punte pe elŭ, spre a pune capitala mai uşorŭ în stare de apĕrare.

Ḑidurile Zarmizegethusei, care înainte erau numai de lepşe de ştejarŭ, începuseră, de pe vremea lui Burebiste şi Deceneus, sĕ se ridice din bolovanĭ şi varŭ, cu şanţurĭ adêncĭ.

În lăuntrulŭ cetăţii nu erau decâtŭ două séu trei uliţĭ marĭ, pe care se grămădea lumea. Aicĭ se întâlneau neguştorii timpului. In baratce marĭ de scândură, séu în micĭ bolte de pétră şi de pămêntŭ arsŭ, séu sub corturĭ de piele de cămilă, neguţătorii de îmbrăcăminte şi de gătelĭ femeescĭ îşĭ întindeau tarabele lorŭ. Stofe bogate, covóre, cărţĭ şi doctorii din Pergamŭ, giugiumanurĭ de Pergamŭ şi Ephes pentru nobilimea bărbătéscă, piei mai gróse de Halchedonŭ, brăciere, conciurĭ, pieptare, colane, verigĭ de urechĭ, paftale de Tyr şi de Sidonŭ pentru femei, erau vêndute de străinĭ, şi în generalŭ de Grecĭ. Apoi, aurăriă şi bronzăriă lucrată în Asia mică; fiărăriă, grósă şi subţire, lucrată în ţĕră; armurierĭ pentru nobilĭ şi poporŭ, carĭ vindeau córne de cerbŭ de făcutŭ mânere la cuţite şi buzdugane, córne de bou pentru arcurĭ, scuturĭ de piele grósă de bivolŭ, lăncĭ de fierŭ, cremene şi amnare şi în sfârşitŭ totŭ ce se cade sĕ ţină unŭ arsenalŭ dacŭ.

Pe a doua uliţă însemnată se întindeau dughenele de abagii, blănarĭ, ţesătorĭ, văpsitorĭ, vînḑêndŭ lucrurĭ de ţĕră, precum sarica miţósă, iţarii, tistimelele, lâna văpsită, opincile, pieptenii de cornŭ, carĭ tóte stau scóse mai multŭ în drumŭ decâtŭ sub acoperemêntŭ şi fórte adesea erau atîrnate prin pomii, ce creşceau, ca din apă, până şi sub streşene.

Pe a treia uliţă, care ducea în tîrgulŭ vitelorŭ, se întindeau câroiumile şi băcăniile, fórte cercetate pe vremurĭ. Pe tarabele scóse în mijloculŭ drumului, sarea, peştele afumatŭ, strugurii, făina de meiu, ólele, castrónele, căuşile, lingurile, trăiau într'o frăţire cu adevĕratŭ patriarchală, ér lăuntrulŭ câroiumei séu alŭ bordeiului era bine udatŭ pe josŭ şi servea de altarŭ lui *Bachus* şi celorŭ două menade *Mimallone* şi *Clodone,* pe carĭ Dacii le adorau cu plăcere, aducêndu-le jertfă peste jertfă. Dela Deceneus însĕ, care poruncise sĕ se scótă tóte viile din Dacia, partea acésta da înapoi. Acum trăiau mai bine băcăniile. Aci, untulŭ de nucă séu oloiulŭ, vişinile uscate, rădĕcinile de *polpom*[1]) şi *radizidă*[2]), smeura păstrată în vinŭ vechiu, brânza de oi şi de vacĭ, stau alăturĭ cu fructele ţĕrilorŭ calde ce puteau suferi lungulŭ drumŭ de mare, precum erau măslinele, smochinele, hurmalele, roşcovele, venite din Tyr şi Sidon, oraşe feniciene fórte comerciale, ale cărorŭ corăbii, chiar după cuceririle lui Alexandru celŭ Mare şi ale lui Pompeiu, erau totŭ cele mai agere din mările Levantului.

(Va urma)

[1]) Mărarŭ. [2]) Ochiulŭ boului.

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărțĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr.—Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de preste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum—avêndŭ și o notiță istorică la fie-care serbătóre, care arată timpulŭ introducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modulŭ cum s'a stabilitŭ respectiva serbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ pierdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală.—Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Eupide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătênului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ilŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13193. — Prețulŭ 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ composițiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ—se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de cătră preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele, Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-ḑeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonați!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a serie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei,“ precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administrațiunea „Gaz. Trans.“